

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **M.D.**

skazanego z art. 178a § 4 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 18 lipca 2023 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 18 października 2022 r., sygn. akt II K 369/22

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Augustowie do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Augustowie z dnia 18 października 2022 r. (sygn. akt II K 369/22) M.D. został uznany winnym, tego, że w dniu 16 sierpnia 2022 r. około godz. 6:20 w miejscowości S. w ruchu lądowym prowadził samochód osobowy marki V. o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości (1,21 mg/l alkoholu w

wydychanym powietrzu), przy czym był już wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości na mocy wyroku Sądu Rejonowego w A. z dn. 21 listopada 2013 r., sygn. akt II K [...], oraz wyroku Sądu Rejonowego w A. z dn. 23 grudnia 2015 r., sygn. akt. II K [...], tj. czynu zabronionego z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio. Na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeczono także środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 10.000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Kasację od tego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny, zarzucając orzeczeniu *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 178a § 4 k.k. oraz art. 107 § 4 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 21 marca 2015 r.) i art. 107 § 4a k.k. (w brzmieniu obowiązującym po dniu 21 marca 2015 r.) w zw. z art. 107 § 6 k.k. oraz w zw. z art. 108 k.k., poprzez niezasadne przypisanie oskarżonemu popełnienia przestępstwa zakwalifikowanego z art. 178a § 4 k.k., podczas gdy w dacie wyrokowania, tj. w dniu 18 października 2022 r., jak również w dacie przypisanego mu zachowania, tj. w dniu 16 sierpnia 2022 r., M.D. nie był osobą prawomocnie skazaną za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, gdyż skazanie na mocy wyroku Sądu Rejonowego w A. z dnia 21 listopada 2013 r., w sprawie o sygn. akt II K [...], uległo zatarciu z mocy prawa z dniem 21 marca 2015 r., zaś skazanie na mocy wyroku Sądu Rejonowego w A. z dnia 23 grudnia 2015 r., w sprawie o sygn. akt II K [...], uległo zatarciu z mocy prawa z dniem 8 października 2018 r., a nadto czyn zabroniony z art. 178a § 1 k.k. nie został przez oskarżonego popełniony w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów.”*

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Augustowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Jak wynika z akt sprawy (m.in. odpisów z Krajowego Rejestru Karnego) M.D. był trzykrotnie prawomocnie skazany przez Sąd Rejonowy w Augustowie:

- w sprawie o sygn. akt II K [...] wyrokiem z dnia 21 listopada 2013 r., za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę grzywny;
- w sprawie o sygn. akt II K [...] wyrokiem z dnia 23 grudnia 2015 r., za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę grzywny;
- w sprawie o sygn. akt II K [...] wyrokiem z dnia 25 maja 2016 r., za czyn z art. 244 k.k. na karę grzywny.

Jak trafnie podsumowuje każdy z tych wyroków Prokurator Generalny w swojej kasacji, doszło do ostatecznego zatarcia skazań w dniu 8 października 2018 r.

W odniesieniu do sprawy II K [...] na mocy przepisów art. 21 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015.396 z dnia 20 marca 2015 r.) zatarcie skazania nastąpiło z dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, czyli w dniu 21 marca 2015 r., ponieważ kara grzywny została wykonana w dniu 31 grudnia 2013 r., a roczny okres zatarcia skazania, wynikający z treści znowelizowanego art. 107 § 4a k.k. upłynąłby w dniu 31 grudnia 2014 r., czyli przed wejściem w życie znowelizowanego art. 107 § 4 k.k. Co do sprawy II K [...] wskazać należy, że M.D. został skazany na samoistną karę grzywny, zatarcie tego skazania również obliczone musi zostać na podstawie art. 107 § 6 k.k. w nowym brzmieniu. Jak zasadnie wskazuje Prokurator Generalny po analizie akt tej sprawy - należność z tytułu kary grzywny została w całości uregulowana w dniu 3 lutego 2016 r., a ponieważ orzeczono wobec M.D. ponadto środek karny w postaci 3-letniego zakazu prowadzenia pojazdów, wykonanie którego nastąpiło dopiero z końcem 8 października 2018 r. (w myśl regulacji art. 107 § 6 k.k. do zatarcia kary grzywny nie mogło dojść przed wykonaniem tego środka).

M.D. został ponownie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w A. z dnia 25 maja 2016 r. o sygn. akt II K [...]. W tej sprawie zasądzona grzywna została w całości

uiszczona w dniu 4 lipca 2016 r. i nie orzekano środków karnych, zatem stosownie do dyspozycji art. 107 § 4a k.k. zatarcie przedmiotowego skazania o sygn. akt II K [...] co do zasady winno nastąpić z upływem roku od wykonania kary grzywny, czyli z końcem 4 lipca 2017 r. Ponieważ jednak w odniesieniu do oskarżonego miał zastosowanie przepis art. 108 k.k. mógł on skorzystać z dobrodziejstwa zatarcia skazania dopiero po upływie okresu wymaganego do zatarcia skazania przypadającego najpóźniej w zestawieniu wszystkich wydanych wobec niego jednostkowych wyroków skazujących, czyli po dniu 8 października 2018 r. (zatarcie skazania w sprawie o sygn. akt II K [...]).

Brak dostrzeżenia przez Sąd meriti faktu zatarcia wszystkich relewantnych w sprawie skazań z dniem 8 października 2018 r. miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, ponieważ zastosowanie niewłaściwego przepisu i uznanie zachowania oskarżonego jako realizującego dyspozycję art. 178a § 4 k.k. wiązało się z możliwością wymierzenia mu surowszej kary, bo wyłącznie kary pozbawienia wolności (bez możliwości wymierzenia kary grzywny lub ograniczenia wolności, na podstawie art. 178a § 1 k.k.). Ponadto przyjęcie prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu skutkowałoby dla oskarżonego wymierzeniem czasowego, a nie dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów (art. 42 § 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k.).

Powyższe skutkowało orzeczeniem jak w sentencji.

WZ

[ł.n]